

SEYn linjaus luonnonvaraisista eläimistä

Luonnonvaraisilla eläimillä tarkoitetaan tässä linjauksessa kaikkia luonnossa vapaana eläviä eläimiä. Linjaus koskee kaikkia Suomessa luonnonvaraisena eläviä eläimiä.

SEY pyrkii viestinnällään ja toiminnallaan tuomaan esiin, mikä on esimerkillinen tapa toimia kaikkien eläinten kanssa.

SEYn tavoitteena on, että luonnonvaraiset eläimet saavat mahdollisuuden elää lajityypillisen elämän.

Loukkaantuneita luonnonvaraisia eläimiä on autettava asianmukaisella tavalla. Luonnonvaraisella eläimellä on oikeus eutanasiaan silloin, kun se on eläimen kannalta paras vaihtoehto.

SEYn mielestä luonnonvaraisia eläimiä on kunnioitettava kokevina ja tuntevina yksilöinä ja kohdeltava sen mukaisesti. Tämä tarkoittaa luonnonvaraisten eläinten kohdalla esimerkiksi oikeutta sellaiseen kohteluun ja käsittelyyn, joka ei tuota kipua tai negatiivista stressiä sekä ihmisen hoidossa ollessaan tarvittaessa oikeutta eläinlääkärin hoitoon. Myös luonnonvaraisten eläinten elinympäristöstä on pidettävä riittävällä tavalla huolta.

Kaikilla luonnonvaraisilla eläimillä lajista riippumatta on yhtäläinen oikeus ihmisen apuun ja hoitoon tarvittaessa. Eläinyksilöitä ei siis saa arvottaa lajin mukaan esimerkiksi huolehtimalla uhanalaisen lajin edustajasta paremmin kuin rauhoittamattoman lajin edustajasta.

SEY edistää luonnonvaraisten eläinten hyvinvointia valistuksen ja tiedotuksen keinoin, vaikuttamalla lainsäädäntöön sekä ylläpitämällä ja luomalla parempia luonnonvaraisten eläinten hoidon käytäntöjä.

SEYn tavoitteena on luonnonvaraisten eläinten aseman parantaminen lainsäädännön avulla. Loukkaantuneita luonnonvaraisia eläimiä on autettava asianmukaisella tavalla ja niiden hoidon vastuut on määriteltävä nykyistä tarkemmin.

Matelijoista myös kyy on rauhoitettava.

Kansalaisten vastuu

Auttamisen velvoite syntyy haitasta, jota ihminen toiminnallaan aiheuttaa luonnonvaraisille eläimille. Eläimiä kuolee ja loukkaantuu esimerkiksi liikenteessä ja ihmisen luomiin rakennelmiin törmätessään. Myös melu, saasteet, kemikaalit ja luontoon heitetyt roskat aiheuttavat eläimille kärsimystä ja tapaturmia. Myös lemmikkieläinten vapaana pitäminen aiheuttaa kärsimystä luonnonvaraisille eläimille. Tämä osaltaan velvoittaa ihmistä auttamaan luonnonvaraisia eläimiä.

Eläinsuojelulaki velvoittaa, että sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä on pyrittävä auttamaan. Jos eläin on kuitenkin sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta, eläin on joko lopetettava tai huolehdittava siitä, että se lopetetaan nopeasti ja kivuttomasti. Asiantuntijan apua on käytettävä silloin, kun oma osaaminen eläimen tilan ja avun tarpeen arviointiin ei riitä.

Jokaisella on velvollisuus pyrkiä auttamaan kohtaamaansa hädässä olevaa luonnonvaraista eläintä tai huolehtia, että se saa asianmukaista hoitoa.

SEYn toimijat

SEYllä on luonnonvaraisiin eläimiin erikoistuneita eläinsuojeluneuvoja ja muita vapaaehtoistoimijoita. Kaikki SEYn toimijat auttavat kuitenkin vähintään ohjaamalla apua tarvitsevan kansalaisen asiantuntevan avun luo. SEY on laatinut luonnonvaraisten eläinten hoitoon eettiset ohjeet, joihin kaikki SEYn toimijat ovat sitoutuneet.

Yhteistyökumppanit

SEY edellyttää toimijoidensa tekevän yhteistyötä asiantuntevien ja hyväksi havaittujen tahojen kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa viranomaiset, kunnalliset tai yksityiset eläintarhat ja -hoitolat, luonnontieteelliset museot, eläinlääkärit, yksityishenkilöt ja muut alan järjestöt.

Lainsäädäntö ja muut valtiolähtöiset toimenpiteet

SEYn näkemyksen mukaan luonnonvaraisten eläinten asianmukainen hoito tulee turvata lainsäädännöllä. Lainsäädännössä on lisäksi määriteltävä taloudellinen vastuutaho, jolta saa periä loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten hoidosta, kuljetuksesta ja mahdollisesta eläimen lopetuksesta aiheutuneet kustannukset.

Luonnonvaraisten eläinten hoitoa varten on luotava koko maan kattava hoitolaverkosto. Varsinaista hoitoa varten luonnonvaraiset eläimet tulee ensisijaisesti toimittaa tarkoitukseen varattuun hoitolaan. Kaikille alueille on määriteltävä hoitola, johon hoitoa tarvitsevat luonnonvaraiset eläimet voi kuljettaa.

Eläinlääkärien ja hoitajien sekä hoitoloiden osaamista luonnonvaraisten eläinten osalta tulee kehittää.

Pitkäkestoisesta hoitamisesta tulee tehdä ilmoituksenvaraista, jotta toiminta on viranomaisvalvonnan piirissä. Luonnonvaraisten eläinten hoitoloille ja pitkäaikaisille hoitajille on määrättävä pätevyysvaatimukset.

Kansalaisten antama ensiapu

Kun kansalainen kohtaa loukkaantuneen tai emottoman tai muutoin mahdollisesti avun tarpeessa olevan luonnonvaraisen eläimen, SEY suosittelee, että tilanteen arvioimiseksi otetaan välittömästi yhteyttä luonnonvaraisten eläinten asiantuntijaan. SEY suosittelee, että eläimeen kosketaan tai se otetaan haltuun vain asiantuntijan suosituksesta.

Luonnonvaraisen eläimen voi ottaa tilapäiseen hoitoon, jos eläimen avun tarpeesta ensin varmistutaan. Tilapäisesti hoitoon otetulle eläimelle saa osatessaan antaa ensiapua. Hoitoon otetusta eläimestä tulee olla mahdollisimman pian yhteydessä asiantuntevaan luonnonvaraisten eläinten hoitolaan tai muuhun asiantuntevaan tahoon ja eläin suositellaan toimitettavan mahdollisimman pian hoitolaan tai muulle asiantuntevalle hoitajalle.

Asianmukaisen hoidon jälkeen luonnonvarainen eläin tulee palauttaa luontoon heti, kun se eläimen kunnan ja olosuhteiden kannalta on mahdollista. Jos eläin ei enää tule toimeen ilman ihmistä, esimerkiksi jos se ei kaihda ihmistä tai osaa hankkia itse ravintoa, tulee tapauskohtaisesti harkita, mikä on eläimen kannalta paras ratkaisu. SEY on tehnyt SEYn toimijoille suunnatut eettiset ohjeet, joissa ohjeistetaan käytännön tilanteita tarkemmin.

Luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen

Eläinsuojelulain mukaan tiettyjen luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen tai niiden jälkeläisten tarhaaminen on sallittua lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitoseläinten tuottamiseksi. SEYn näkemyksen mukaan eläinten pyydystäminen luonnosta tarhattavaksi tuotannollisiin tarkoituksiin on kiellettävä.

Luonnonvaraisen eläimen ottaminen lemmikiksi ei ole sallittua.

Eläinten hyvinvointi tulee ottaa huomioon kaikkien eläinten tunnistusmerkinnässä ja seurannassa, kuten lintujen rengastamisessa ja karhujen pannoittamisessa.